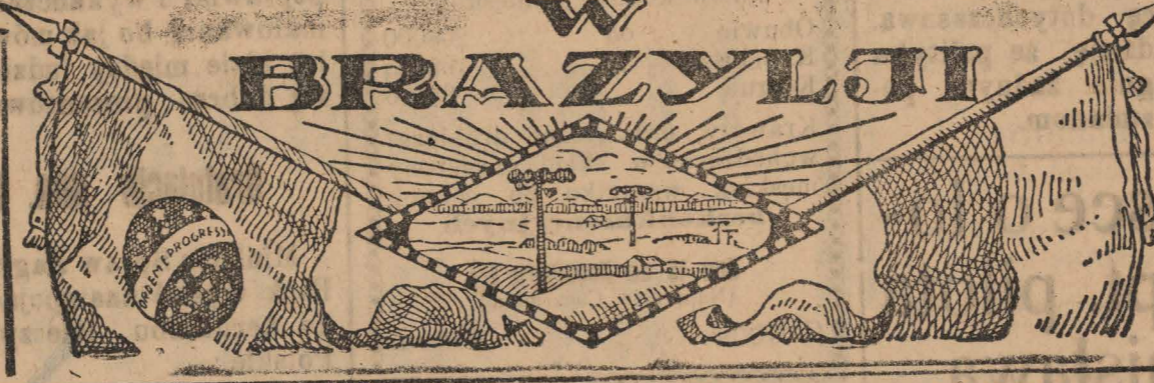

GAZETA POLSKA

W BRAZYLII

WARUNKI PRENUMERATY R O C Z N I E.

W Brazylii 14\$000
W Argentynie 5 pezów
W Ameryce Północnej i Europie 2 dolary
Sprzedaż w kioskach \$500 za numer.
Prenumeraty opłaca się z góry.

Za artykuły podpisane Redakcja nie odpowiada. — Rękopisów nie zwraca się, nawet tych, które nie są drukowane.
Numer dzisiejszy 10 stron druku.

GAZETA POLSKA — Caixa Postal B
Curityba — Paraná — Brasil.

Redakcja i Administracja:
Rua Aquidaban N.º 842

Redaktor naczelny:
WACŁAW MARYNOWSKI

Sekcja administracyjna w São Paulo
J. M. HOLESKI — Caixa Postal, 2295

Nr. 27 | Telefon 4-3-4 | São Paulo-Kurytyba, 15 Czerwca 1933 | Rok 42

Od Wydawnictwa

Z dniem 8 b. m. zostało dokonane połączenie naszego Wydawnictwa z tyg. „Głos Parański”, w celu wspólnej pracy nad polepszeniem i podniesieniem poziomu naszej polskiej prasy w Brazylii.
Połączenie takie jest pierwszym tego rodzaju czynem w Brazylii. Dotychczas pisma pozerwały się wzajemnie, a nie łączyły, i dlatego przykład ten winien być wzorem dla innych, jak należy zachowywać jakiś dorobek społeczny.
Czytelnicy „Głosu Parańskiego” otrzymają za okres wpłaconej prenumeraty „Gazetę” ci zaś, którzy opłacili już „Gazetę” niezależnie od Głosu, będą mieli sumę wpłaconą, zaliczoną na dalszy okres.
Będziemy teraz pracować lepiej nad rozwojem naszego pisma, tak by pp. Czytelnicy mogli z dumą powiedzieć: „oto nasze najstarsze i najlepsze pismo”.

Wyd.

Sz. pp. Czytelnicy:

Z dniem 1-czerwca, Wydawnictwo „Gazeta Polska w Brazylii” powierzyło mi zaszczytne stanowisko Redaktora Naczelnego, tego najstarszego polskiego pisma w Brazylii. Jako Redaktor, połączony z Gazetą tyg. „Głos Parański” starałem się dać pp. Czytelnikom „robotę” dobrą i sądzę, że wielu z Was pp. Czytelnicy zdołało mnie już poznać.
Ułatwi mi to pracę na nowej placówce społecznej, placówce, która ma swoje dobre i złe strony, a te złe są tylko udziałem Redaktora.
Z wiarą, że pp. Czytelnicy „Gazety Polskiej” zrozumieją ciężkie niejednokrotnie brzemienie pracy redaktorskiej, i przychylnym ustosunkowaniem się pomogą do nawiązania koniecznych nici między Redakcją i Wami, z numerem niniejszym witam Was Sz. pp. Czytelnicy.

Wacław Marjan Marynowski

Podpisanie paktu czterech

Akt polityczny, ogromnego znaczenia dla pokoju światowego, został podpisany w Rzymie w dniu 7 b. m. przez przedstawicieli czterech mocarstw europejskich, a to: Francji, Anglii, Italii i Niemiec. Podpisanie tego paktu w obliczu konferencji rozbrojeniowej i światowej konferencji gospodarczej, posiada doniosłe znaczenie, pozwoli bowiem na spokojne obrady, oddalając wisiącą nad Europą groźbę wojny.
Czy pakt ten, zawarty między czterema państwami nazywającymi swoje stanowiska, mocarstwami w Europie Zachodniej, da jakies trwałe wyniki trudno jest w tej chwili odpowiedzieć. Mała Ententa, a to Jugosławia, Czechosłowacja i Rumunia otrzymały zapewnienie od przedstawicieli Francji że pakt ten w niczem nie naruszy istniejących traktatów i całkowicie usunął poprzeczny projekt niemiecki o rewizji granic.
Są to tylko słowa, których znaczenie właściwe będzie można zrozumieć w chwili debat, w poszczególnych parlamentach, nad ratyfikacją Paktu, kiedy politycy będą zmuszeni przez opinię publiczną swych krajów do odstonowania kulis, prowadzących do podpisania tegoż.

Narazie nie mamy jeszcze dokładnych danych co do stanowiska jakie zajmie Polska Mocarstwowa, która do Paktu czterech, paktu stwarzającego państwo uprzywilejowane wobec innych mniejszych państw, ustosunkowywała się, jak to tej pory, negatywnie.
Dziś w Polsce powszechnym jest pogląd, że Polska nie może iść za przykładem państw Małej Ententy i akceptować zawarty Pakt, który mógłby szkodzić stanowisku mocarstwowej

Z pobytu kapitana Skarzyńskiego w Kurytybie.

Herbatka w oficerskim korpuse 15-go bataljonu strzelców

W środę dn. 7-go czerwca komendant 5-go okręgu wojennego, gen. João Gomes Ribeiro wydał na cześć kapitana Skarzyńskiego herbatkę z tańcami. W imieniu komendującego generała przemawiał pułkownik João Batista Maciel Monteiro, komendant 15-go bataljonu strzelców, który przyjął gości u wejścia do pięknego kasyna oficerskiego. W imieniu kapitana Skarzyńskiego przemawiał p. Konsul Generalny R. P. dr. Roman Staniewicz dziękując za sympatię, którą nie tylko publiczność kurytybska, jak i władze wojskowe i stanowe darzyły przez cały czas pobytu w Kurytybie polskiego pilota. Przemawiał jeszcze zastępca pana interwentora kap. Catão Mena Barreto. Obecni wnieśli kielichami szampa zdrowie nieustraszonego lotnika polskiego. Następnie rozpoczęły się tańce, w czasie których rozłożono między zaproszonych herbatę, ciastka i kanapki. Przebieg zabawy był bardzo ożywiony, a tańce przeciągnęły się do późnych godzin nocy.

W Związku Polskim.

Zaraz z uroczystości w kasynie oficerskim p. Skarzyński udał się w towarzystwie pana Konsula Generalnego i Wice-konsula do Związku Polskiego, gdzie w czasie herbatki wręczono mu uroczystie dyplom na członka honorowego Związku.

Wieczorek u państwa Sadowskich.

W willi zajmowanej przez pana Sadowskiego i jego małżonkę odbyło się prywatne zebranie tego samego dnia. Pan Konrad Sadowski, towarzyszy broni kapitan-pilota zaprosił garstkę osób, chcąc powitać w swym domu kolegi, który swym czynem wstawił szeroko armię, lotnictwo i przemysł Polski. Około 11 zaczęli schodzić się zaproszeni goście. Między obecnymi znajdowali się: p. Wice-konsul Teodor Cymbulski, dr. Albano Reis, drostwo Kossobudzcy z synami, państwo Kryńscy, p. Stanisław Krasicki, Bracia Pacheco, obaj porucznicy 15-go bataljonu strzelców z małżonkami, dr. Octavio Sá Barreto z małżonką, państwo W. Neumannowie, porucznik Adalio Sardenberg, p. Antoni Słowiński etc.
Wśród miłej rozmowy przepływał szybko czas, a gdy zjawił się kapitan Skarzyński, który musiał być na przy-

jęciu w Związku, podano gościom smaczną kolację, w czasie której wnoszono kilkakrotnie zdrowie lotnictwa polskiego, polskiej armii i kapitana Skarzyńskiego. Następnie rozpoczęły się tańce, które przeciągnęły się prawie do rana. Pan Konrad Sadowski, jak i jego uroczą małżonka, pani Halina z wrodzoną gościnnością starali się dogodzić zaproszonym, tak że chwile spędzone w ich domu pozostały na długo w pamięci tych, którzy brali udział w tym przemiłym wieczorze.

Obiad dla mechaników.

O godz. 12 w czwartek T-wo Sportowe Junak jak i kapitan Skarzyński przyjmowali obiadem mechaników z tutejszego lotniska, którzy naprawiali uszkodzone podwozie, nieurównanego polskiego płatowca R. W. D. 5, który z tak małym szwankiem wyszedł z ogniowej próby lądowania na nierównym gruncie. U wielkiego stołu w kształcie litery T zajęli miejsce Ka pilot Skarzyński w otoczeniu starszych mechaników i władzy junackiej. W czasie obiadu wniesiono wiele toastów wygłoszono wiele mów, a wreszcie Kapitan Skarzyński podziękował mechanikom za wyświadczony usługi, wręczając osobście każdemu na pamiątkę dzieło „Polonia na literatura brasileira” z własnoręczną dedykacją. Kapitan po obiedzie wyjechał zaraz, gdyż powoływały go obowiązki, lecz zebrała młodzież i mechanicy aż do wieczora zabawiali się wesoło w obszernych salonach „Domu Junaka”.

Wizyty urzędowe.

Popołudniu Kap. Skarzyński w towarzystwie p. Konsula Generalnego dra Romana Staniewicza złożył wizyty pożegnalne w redakcjach pism brazylijskich, które tak gorąco przyjęły naszego lotnika, jak również u władz wojskowych i stanowych, w Pałacu Rio Branco, siedzibie Interwencji, w Sztacie Generalnym, w Sekretariatach Stanu i t. p.

Odlot kap. Skarzyńskiego

Po obiedzie Junackim i dopełnieniu obowiązkowych wizyt, kpt. Skarzyński wypożyczał do dnia 9 b. m. nabierając sił do czekającej go drogi. Dnia 9 b. m. na lotnisku w Baccachery, od wczesnego rana zebrała się już grupa wielbicielei nieustraszonego pilota, czekając ze wzruszeniem chwili odlotu.
Wreszcie, po dokładnym skontrolowaniu maszyn, motoru, etc. i po krótkim pożegnaniu się z obecnymi dzielnymi nasz pilot zajął miejsce w limuzynie srebrnego R. W. D. 5, kierując się na punkt startu, z kąd już wystartował samolot wojskowy, mający go odprowadzić za miasto.
Punktualnie o godz. 10. 12. R. W. D. 5 kierowany mistrzowską ręką kpt. Skarzyńskiego w krótkim starcie oderwał się lekko od ziemi przelatując dwukrotnie, wśród niemiłkących barw, nad liczną zbraną publicznością żegnając się ze wszystkimi ukłonem z samolotu. Odprowadzony przez komendanta lotniska w Kurytybie, R. W. D. 5 unoszący naszego drogiego gościa znikł wkrótce na horyzoncie.

Pobyt kpt. Skarzyńskiego w Kurytybie będzie wypadkiem niezapomnianym przez wszystkich, którzy mieli sposobność widzieć Go i podziwiać.

RWD 5 i jego dzielny pilot podniosły poczucie polskości wśród ludzi, którzy tylko wspomnieniami byli Polakami, podniosły naszą wiarę we własne siły i wykazały dowodnie, że Polak jak chce to wszystko może.
Cześć Ci dzielny oficerze polski kapitanie Skarzyński, za czyn dokonany dla Polski i dla Jej chwały.

Kpt. Skarzyński w Porto Alegre

Dnia 9 m. b. w godzinach popołudniowych całe miasto zostało poruszone wieścią o starcie kpt. Skarzyńskiego z Kurytyby w kierunku do Porto Alegre. W chwili kiedy samolot Skarzyńskiego znalazł się nad terytorjum stanu R. Grande, wyleciała na jego spotkanie cała eskadra hydroplanów pod dowództwem komendanta Neto dos Reis.
Nad jeziorem Barros lotnicy Riograndeńscy spotkali się z polskim aparatem, który eskortowali aż do miejsca lądowania w Gratahy, gdzie lądował o godz. 14 m. 30 po 4 godz. 18 min. lotu.

Nadzwyczajny SEJMIK C.Z.P.

Rada Nadzorcza C. Z. P. zwołała Nadzwyczajny Sejmik na dni 18 i 19 czerwca. Wychodzimy z założenia, że łatwiej jest pisać krytykę w tym wypadku, niż znaleźć lekarstwo na fakt dokonany. Społeczeństwu naszym nie WOLNO USUNĄĆ SIĘ OD SPEŁNIENIA OBOWIĄZKU. Milczymy więc i nie krytykujemy, lecz wzywamy wszystkich znacznych obywateli, by stawili się i wytyżyli swe siły, by Sejmik ten wydał naprawdę zdrowe owoce. Należy na ołtarzu dobra społecznego złożyć PRYWATY i ZAŚCIANKOWE AMBICYJKI, a dołożyć sił i wytyżyć rozum, by C. Z. P. wyszedł z tej próby ogniowej zwycięsko. Usuwanie się od spełnienia swego obowiązku, jest wprost rozbijaniem dzieła stworzonego w pracy i wysiłku ludzi, KTÓRZY JEDYNI PRAGNĘLI DOBRA KOLONJI. Odrzuć to było rzeczą wiadomą, iż C. Z. P. musi kroczyć drogą prób, gdyż na wytworzenie doskonałego dzieła potrzeba czasu, dobrej woli i poszukiwania coraz to pewniejszych i lepszych sposobów, wiodących do celu. I choćby kilka razy przyszło przebudować rusztowania Centralnego Związku, należy cierpliwie i z wytrwałością brać się do pracy, usunąć co złe, a zatrzymać co dobre. Trudno jest pisać receptę na postępowanie delegatów. Mamy jednak pewność, że przy dobrej woli, jeżeli nam będzie przyświecać IDEAA O WOCNEJ PRACY DLA PRZYSZŁYCH POKOLEŃ, przebudujemy wszystko i dokonamy wielkiego dzieła. Więc nie wolno nam GRAC ROLI SICIŃSKICH! Niech wszyscy uczciwie myślący staną na zawołanie i niech na chwilę wzniesie się potrafią nad szarżyną zaścianka, niech serca ich rozgorzeją prawdziwą MIŁOŚCIĄ RODAKÓW, a wtedy mo-

żemy być pewni, że gmach C. Z. P. wyjdzie z tej brzyzy mocniejszy, bo zbudowany na fundamentach PRAW-DZIWIWEGO PATRYOTY ZMU.

Nie będziemy również stawiać kandydatów do Rady Nadzorczej, do Zarządu, gdyż naprawdę nigdy nam nie chodziło o zwycięstwo czy to prawicy, czy lewicy!
Zwyciężyć musi szczerza zdrowa MYŚL POLSKA, MYŚL OBYWATELSKA. Wybrać musimy ludzi chcących pracować, niezaślepionych w zaściankowym partyjniactwie, a zacieklejch w osobistych porachunkach. Ufamy, że w naszym gronie znajdują się tacy, którzy potrafią poświęcić swe ja swój egoizm osobisty czy kolektywny i że zetrą się z sobą nie wpływami jednostek, lecz różnej pojęcia, które zebrały się w zgodnej koryto, popłyną wspólnie na pożytek i chwałę imienia polskiego zagranicą.

Niech więc ludzie ciasnego umysłu i nieprzychylni pozostaną w domu, a na sejmiku niech się stawiają obywateli światli, pragnący dobra ogółu, ludzkie czynu i gorącego serca.
Niech żyje Kolonja Polska w Brazylii! Niech żyje C. Z. P.!

Verax.

„A SENHORITA”

Rua Monsenhor Celso, 17 (antiga 1 de Março)
po otrzymaniu świeżego transportu koronek, pończoch jedwabnych i perum, zaprasza swą dystyngowaną klientelę, dla obejrzenia nadeszłych artykułów dla wszystkich
Wielki wybór KONFENCYJ MĘSKIEJ I DAMSKIEJ

TEATR POLSKI Z.A.S.

w Związku Polskim Pod kierownictwem artystycznym Tadeusza Morozowicza.
Dnia 17 czerwca 1933 r.

Z okazji Nadzwyczajnego Sejmiku Centr. Związku Polaków w Brazylii.
PREMJERA!

DAR PORANKA

Komedia w 3 aktach Giovacchima Forzано.
„Dar Poranka” jest przepiękną, subtelną komedią współczesną, graną na wszystkich scenach świata. „Dar Poranka” ostatnio grany był w Warszawie w Teatrze letnim przeszło 100 razy z rzedu z olbrzymim powodzeniem. Na naszej scenie „Dar Poranka” znajdzie staranną oprawę sceniczną i pierwszorzędą obsadę rol.
Po przedstawieniu Bal. Bilety na łożę i krzesła numerowane zamawiać należy wcześniej w Zw. Polskim u gospodarza. Dla pp. Delegatów na Sejmiku zniżka.
Początek przedstawień o godz. 8.30 wieczorem.

Smakosze piwa piją tylko „Bock-Bier” lub „Bode” z Atlantyki

Prawie darmo! Ogromna Likwidacja!! Casa Portuguesa

likwiduje po cenach niebywale niskich następujące towary

Baraban, we wszelkich kolorach, mt. 1\$300	Cordoné jedwabna, w różnych kolorach 5\$500
Baraban w odcieniach, metr 1\$600	Krepa Georg'ete, jedwabna, szer. 0.90 10\$000
ALVEJADO sztuka 10 mt. (gwarant.) 8\$500	Obrusy, szerokość 1,50 3\$500
Plótas surowe Indio, 10 metrów 9\$000	Kreton nadzwyczajny, biały wąski, 2\$900
Kapy z fustonu, pojedyncze 5\$500	Kretor, biały, podwójna szerokość 5\$000
Kapy z fustonu, podwójne, ząbkowane 10\$000	Cachás fantazyjne, szerokość, 1,50 m. 9\$500
Koce, pojedyncza szerokość 4\$800	
Linon, we wszelkich kolorach 1\$200	
MORIN AVE MARIA sztuka (20 jar.) 24\$000	
NICI welniane, wszel. kol., kłębek 1\$000	
Podwłóczki białe, dla mężczyzn, każda 2\$500	
Luzine pongé, metr 1\$200	
S-tim Lamé, Bangú, metr 1\$500	

DLA POZBYCIA SIĘ:
Kaszmir wyrobu angielskiego, szerokość 1,50, metr 13\$500

Wielka wyprzedaż KOCY najlepszej jakości we wszelkich kolorach i różnych cenach!

Zawiadamy polską klientelę, iż otrzymaliśmy ostatnio z São Paulo, Rio i Europy wielki wybór firanek i kotar po cenach bezkonkurencyjnych.

Zobaczcie nasze towary - porównajcie nasze ceny - bez zobowiązań. - Specjalne ustępstwa przy większych zakupach!

Gdyby obsługa nasza była nie wystarczająca, Szanowni Klienci wybaczą nam, jest to bowiem wynikiem naszej popularności i ruchu w naszym sklepie.

Odwiedźcie nas dzisiaj, bo jutro może być zapóźno!

ZE ŚWIATA.

Lot dookoła świata.

W międzynarodowych sferach lotniczych panuje duch niezwykłej inicyjatywy

20 go maja minęło 6 lat od sensacyjnego lotu płk. Karola Lindbergha przez ocean. Cały świat szalał wówczas z zachwytem i entuzjazmem. Światło rzec można, że wyczyn Lindbergha był przełomowym momentem w dziejach lotnictwa.

Od tego czasu dokonano wielu rekordów, ostatnio zamkniętych tak pięknie wyczynem kpt. Skarżyńskiego.

Wielką sensację wywołała zapowiedź lotu dookoła świata amerykańskiego lotnika Wileya Posta, który wstąpił się przed dwoma laty rekordowym lotem z Haroldem Gatty. Tym razem Post zamierza polecieć sam, a jego jedynym towarzyszem będzie «pilot mechaniczny», skonstruowany przez amerykańską firmę Sperry.

Jak donosi «Un. Press», oczekuje Ameryka jeszcze jednego sensacyjnego lotu okrężnego którego podejmują się piloci wojskowi Mattern i Griffin. — Podczas pierwszej próby okrażenia świata musieli obydwa lotnicy lądować przymusowo w Rosji.

W sierpniu lub wrześniu odbędzie się lot Balchena, byłego pilota admirała Byrda, zdobywcy Bieguna Południowego w r. 1929. Towarzyszyć mu będzie badacz Antarktydy, Lincoln Ellsworth. Start odbędzie się we Frambeim w Zatoce Wielorybiej do morza Wedella i z powrotem bez lądowania, która to trasa wyniesie 4.000 kilometrów.

Wreszcie, jak donoszą ostatnie depesze, Polak Stanisław Hausner chce startować do lotu przez ocean w drugiej połowie czerwca.

Warto spojrzeć, jakie są losy powietrznych zdobywców oceanu

i rekordzistów, wielbionych w okresie ich triumfu. Lindbergh, wykorzystawszy koniunkturę ożenił się bogato. Ale już Clarence Chamberlain, który wstąpił się w roku 1927 przelotem oceanu i kontynentu europejskiego z Nowego Jorku do Berlina, spadł zupełnie z piedestału. Jest on instruktorem lecz pobiera wynagrodzenie tak małe, że musi zarabiać z boku. W tym celu urządza każdej niedzieli wloty nad Nowym Jorkiem, dając za kilka dolarów przygodnym towarzyszom satysfakcję latania z największym pilotem świata. — Również kpt. Magyar który przeleciał ocean i Europę aż do Węgier, Clyde Pangborn, który z Hughem Herndonem obleciał świat dookoła i Roger Williams, towarzysz Yanceya w locie do Rzymu, są dzisiaj instruktorami w amerykańskich szkołach lotniczych.

Bert Acosta, który towarzyszył Byrdowi i Balchenowi w locie transoceanicznym do Francji, jest dzisiaj bez osady, a nawet stracił dyplom lotniczy wskutek konfliktu z ustawą. Wreszcie Harold Gatty jest nauczycielem cywilnym lotnictwa w armji Stanów Zjednoczonych z gażą 500 dolarów miesięcznie. Z polskich głoszących lotników kpt. Orłowski i płk. Kossowski są oblatywaczami maszyn w Państwach Zakładach lotniczych.

Hotel Polaków z zagranicy dla Prezydenta R. P.

Z powodu powtórnego wyboru Pana Prezydenta Ignacego Mościckiego na stanowisko Prezydenta Rzplitej, rada organizacyjna Polaków z zagranicy wysłała do Pana Prezydenta następującą depezę:

«Rada organizacyjna Polaków z zagranicy, jako naczelna reprezentacja 8 milionowej rzeszy rodaków z poza terenu państwa polskiego, składa ci Dostojny

Panie Prezydencie wyrazy najgłębszej czci i hołdu. Podpisani Władysław Raczkiewicz i Juliusz Szymański.

Kanonizacja bł. Don Bosco.

Proces kanonizacyjny wielkiego założyciela OO. Salezjanów bł. Don Bosco dobiega końca. W tych dniach św. Kongregacja Obrzędów rozpatrywała dwa nowe cuda przedstawione do procesu kanonizacyjnego bł. Luízy de Marillae i bł. Don Bosco. W sferach watykańskich mówi się, że te dwie kanonizacje będą miały miejsce jeszcze w czasie tego nadzwyczajnego Anno Santo. Jako termin ogłoszenia świętym bł. Don Bosco wymienia się luty 1934 r., a więc przed zamknięciem Roku Jubileuszowego.

Polska wystawa szkolna w Chicago.

Na okręcie «Kościszko» zostały wysłane na polską wystawę szkolną, urządzoną przez Związek Narodowy Polski w Ameryce w dniach od 4 do 11 czerwca w Chicago, a następnie w różnych miastach Ameryki, eksponaty, zebrane przez ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego, obrazujące szkolnictwo Rzeczypospolitej Polskiej. Prócz tego została wydana broszura p. t. «Szkolnictwo Rzeczypospolitej Polskiej na wystawie szkolnej w Chicago w r. 1933, zawierająca informacje w poszczególnych zagadnieniach o raz spis eksponatów.

Zarząd Towarzystwa Opieki nad Szkołą im. Ignacego Paderewskiego zaprasza swych członków na walne zgromadzenie w niedzielę 25-VI-33 r. o godz. 2 pp. w lokalu ochronki polskiej przy ulicy 5 de Maio, celem ostatecznego przyjęcia ustawy, oraz rozstrzygnięcia innych spraw bieżących. W razie niedostatecznej ilości członków zebranie odbędzie się w następną niedzielę bez względu na ilość.

Dr. Józef Czaki

Choroby kobiet i wewnętrzne. Godziny przyjęć w Kurytybie: środy od 2-ej do 4-ej po południu i czwartki od 9 do 11 przed poł.

Pharmacia Popular

róg ul. Aquidabam i Praça Zacharias Resztę dni w tygodniu przyjmuje w Araukarji

Rio de Janeiro

S. p. Zelinda Fonseca Ribas

W Rio de Janeiro zmarła pani Zelinda Fonseca Ribas, małżonka interwentora Stanu Paraná, pana Manoela Ribas.

Elektryfikacja Kolei Żelaznej

«Włoskie Konsorcjum» w Rio nie jest zadowolone z orzeczenia Komisji, mającej badać ofertę na wykonanie elektryfikacji Kolei Centralnej i przedłożyło ministrowi Komunikacyj memorandum, zwracając jego uwagę, że oferta włoska jest ze wszystkich najkorzystniejsza.

P. Manoel Ribas w Rio de Janeiro

Interwentor Stanu Paraná, na zaproszenie ministra Rolnictwa, udał się do Vçosa w Minas Gerais, by zwiedzić tamtejszą szkołę rolniczą.

Zeppelin w Rio

Balon Zeppelin, przybył 8-go do Rio de Janeiro i po krótkim pobycie udał się z powrotem do Recife.

„Jupiter“

Najpraktyczniejsze i najtrwalsze krzesła dla dentystów i fryzjerów:

AGENCI:

Casa Pichel

Ul. Barão do Rio Branco 122 TELEFON 695.

Chcecie ładnie pisać?

Zapiszcie się, nie zwlekając do Wyższej Szkoły Kaligrafji, jedynej w Stanie Parana, (Succursal da Escola Superior de Caligrafia de S. Paulo), gdzie będziecie mogli w możliwie najkrótszym czasie przekształcić wasz brzydki charakter pisma

Wykłady dzienne i wieczorowe dla słuchaczy płci obojga.

Ceny bardzo przystępne — rezultaty gwarantowane

Wszyscy słuchacze mają prawo do otrzymania dyplomów z ukończeniem kursu.

Rua Barão do Rio Branco 495.

Dla zamiejscowych lekcje przez korespondencję.

Charutaria Havaneza

v. João Pessoa 84

róg ulicy Dr. Ermelino de Leão Ma zaszczyt zawiadomić dystygnowaną klientelę, że utworzyła dział artykułów Galanterijnych i piśmiennych, które są sprzedawane po cenach bezkonkurencyjnych.

UWAGA: Przy każdorazowym kupnie klient otrzymuje kupon, zaś po zebraniu 20 takowych ma prawo do wyboru jednej z wielu wartościowych premij, które znajdują się do dyspozycji Sz. Klienteli.

Mówi się po polsku.

Wyższa siła mnie zmusza

Znany dziennikarz p. André Costa, redaktor i właściciel dziennika „Popular“ w Alagoinhas, Stan Bahia wypisał nam następujący list: „Alagoinhas (Bahia) — Do aptekarza pana Eduarda C. Sequeira w Pelotas. Szanowny Paniel Mam wstręt do poświadczeń, lecz w tym wypadku siła wyższa zmusza mnie do napisania do pana następujących słów parę, które jako jestem przekonany przyczynią się do zwiększenia znaczenia pańskiego cudownego środka leczniczego, «Peitoral de Angico Pelotense».

Syn mój, Raymundo Costa w 13 wiośnie życia uczeń trzeciej klasy średniej, pada ofiarą ustawnicznych zaziębień, które usiłowałem zwalczać różnymi receptami syropów i preparatów. Ostatnio sun mój został zaatakowany męczącym kaszlem, który nie pozwalał mi spać, jak i mnie ponieważ cierpięm moralnie z powodu cierpienia mego syna. Nad ranem wspominałem sobie o pańskim preparacie „Peitoral de Angico Pelotense“ i słowo honoru trzy łyżki wystarczyły zupełnie by kaszel zniknął, jak pod działaniem czajnika. Peitoral de Angico Pelotense sprawił cud na mojem dziecku. Zostałem zadowolony do tego stopnia, że nie mogłem powstrzymać uczuć wdzięczności i musiałem napisać ten list, zawierający wyrazy serdecznego podziękowania a również by powiadomić tych, którzy cierpią na tak smutne przypadłości, powodujące niezrządko suchoty, niestety tak rozpowszechnione w Brazylii.

Potwierdzam powyższe świadectwo. Dr. E. L. Ferreira de Araujo

(Firma legalizowana)

Pozwolenie N. 511 z 26 Marca 1906.

Skład Główny: Drogerja Sequeira Pelotas Rio Grande do Sul

Na sprzedaż wszędzie.

PIANINA
NUTY
GITARY
RADJO
Części składowe
radja
SKRZYPCY
HARMONJE
od 8 do 120
basów
MANDOLINY
Części składowe
Instrumentów
Zakład reperacyjny
Papier
do pisania nut

CASA HERTEL
Praça
Dr. Generoso
Marques
N. 62
Telefon 490
Kurytyba

JEZELI CHCESZ KUPIĆ PIERŚCIONEK ALBO OBRACZKI ŚLUBNE, ZWRÓĆ SIĘ DO Jedynejszego Polskiego Zakładu Jubilersko-złotniczego KAZIMIERZA WOJNAROWSKIEGO RUABARÃO DO RIO BRANCO, 338 Wszelkie reperacje uskutecznią się z gwarancją

!!! UWAGA !!!
Farbiarnia parowa
GUAIRA
Nie niszczy swych ubrań przez oddawanie ich do niekompetentnych farbiarni i pralni.
Jest jedyną w Kurytybie, która może zagwarantować jakość swych usług przy cenach bezkonkurencyjnych
308 — Rua Riachuelo — 308
— Telefon — 130 —

CAFE' RIO BRANCO

RUA 15 DE NOVEMBRO
Miejsce zebrań elity Kolonji Polskiej. Jedyne miejsce w Kurytybie, gdzie przy dźwiękach doborowej orkiestry można przyjemnie spędzić czas.
Bufet zaopatrzonej w doskonałe trunki i zakąski.

ELIXIR BI-JODADO SANTO EXPEDITO
Sólora Depurativo do Sangue
Fortificante do Sistema Nervoso e do organismo em geral, como:
Ataque de garganta,
Tumores,
Supurações dos ossos,
Eclampsia,
Urticaria antiga,
Vires venéricas,
Aerites,
Melancolia de Graciosa,
Rheumatismo,
Prudências em geral,
Impurezas do Sangue,
Melancolia de Belle em geral,
Asthma,
Arterio Sclerosis.
«Cura mesmo nos casos mais graves, que se a medicina de origem synthetica cu não»
LABORATORIO "SANTO EXPEDITO" DE PRODUTOS QUIMICOS E FARMACOLOGICOS
FERNANDO WERLANG
SANTA CRUZ - R. G. do SUL

ZASTĘPCY
ALBERTO NIGRO & CIA.
15 de Novembro, 517
Phone, 642 — CURITYBA

LIVRARIA MUNDIAL
RUA 15 DE NOVEMBRO, 240
Curityba — Parana
Z zakładami graficznymi i pierwszorzędnym składem papieru, jest najpierwszą w Paranie. Posiada po cenach specjalnych dla kupców na prowincji i szkół, najbardziej kompletny wybór książek szkolnych i artykułów dla szkół.

WIADOMOŚCI Z GDYNI.

Kanada interesuje się portem gdyńskim. — Polskie wyroby włókiennicze dla Mandżurji. — Afryka kupuje szyny polskie. — Dwa nowe konsulaty. — Cmentarzysko przedhistoryczne w Gdyni. — Polskim okrętem z za oceanu do starej Ojczyzny.

(Od własnego korespondenta).

Dowodem światowego rozgłosu Gdyni i jej portu, stanowiącego ostatni wyraz techniki jest wciąż wzrastające zainteresowanie zagranicy, które ostatnio wyraża się w tem, że przybył tu angielski wysoki kanadyjski komisarz na Europę, minister Robert I. O'Meara, celem zwiędzenia portu i miasta. Minister O'Meara odbył konferencję z dyrektorem Izby Przemysłowo-Handlowej p. Henrykiem Krupskim. Wynik tej wizyty i konferencji ma się wyrazić w ten sposób, że okręty kanadyjskie zawijające dotąd z ładunkami do portów niemieckich, lub zabierające stamtąd ładunek, korzystając będą z portu gdyńskiego. Będzie to dobitna odpowiedź Anglii i Kanady na postępowanie hitlerowców wobec żydów, którzy przez swych polityków umieli spowodować zmianę kursu Wielkiej Brytanji wobec wojowniczej Rzeszy niemieckiej.

Jak wiadomo to niemal cały polski przemysł tekstylny w okręgach białostockim, łódzkim i częstochowskim dostosowany był do potrzeb Wschodu, t. j. Rosji, Chin, Mongolji i t. d. Obecnie za znaczą się w tym dziale wielkie ożywienie, bowiem wyroby polskie znalazły teraz znaczny rynek zbytu, a raczej rynek ten odzyskały w Mandżurji, dokąd odeszło przez Gdynię w pierwszych dniach maja 8.908 kilogramów wyrobów włókienniczych, przeważnie płócien i towarów bawełnianych. Również Rosja poczyniła znaczne zamówienia w Łodzi i Białymstoku.

Huty górnośląskie i Zagłębia Dąbrowskiego otrzymały znaczne zamówienia na szyny kolejowe, których większe transporty pójda latem b. r. do Afryki. Ceny hut polskich i dobre wyrobów rokuja tej gałęzi wytwórczości i polskiej jaknajlepsze widoki na przyszłość.

Wielkomięjski ruch w Gdyni i wzmagaający się ruch międzynarodowy spowodowały w ostatnim czasie utworzenie w naszym mieście dwóch nowych konsulatów: Lotwy i Wenezueli, co świadczy, że napływ przybyszów z tych krajów w celach handlowych do Gdyni jest b. znaczny. Nie wątpi się z czasem przeniesie się do naszego miasta wszystkie konsulaty, DZIAŁAJĄCE OD WIELU LAT W GDAŃSKU, ponieważ ruch międzynarodowy maleje tam z każdym rokiem. Gdańsk wykorzystywany będzie specjalnie do tranzytu polskiego natomiast Gdynia już dziś ześrodkowuje międzynarodowy ruch morski, który w miarę rozwoju portu rozszerzy się do rozmiarów, panujących w starych miastach portowych Europy.

Przy przeprowadzanych w Gdyni na całym wybrzeżu robotach ziemnych co pewien czas natrafia się na ślady osiedli ludzkich z czasów prasłowiańskich. W dniu 2 gim. maja p. Bogusławski, przeprowadzając roboty ziemne na parceli, nabytej od Tow. Budowy Osiedli w Gdyni, na obszarach dawnej domeny państwowej Redlowe, natrafił na trzy urny, zawierające resztki kości ludzkich. Jak twier-

dzi konserwator zabytków, urny te zawierały szczątki zmarłych z czasów kiedy to nad dzisiejszym polskim Bałtykiem istniały osiedla ludzkie, a nad brzegami cmentarzyska.

Statkiem «Kościszko» polskiej Linji Gdynia-Ameryka przybyło do Gdyni w pierwszych dniach maja zgórą 200 redaków z za oceanu. Jedni przyjechali w odwiedziny, inni — aby się osiedlić w Polsce, a wśród tej wielkiej gromady było dużo takich,

co Polski niepodległej i Gdyni nigdy nie widzieli. Podróż polskim okrętem, jak sami wyrażają się, drodzy nasi przybysze, minęła im bardzo przyjemnie zadowoleni są pod każdym względem, chwaląc uprzejmość obsługi okrętowej i słynną dobrą kuchnię polską, oraz opiekę polskich władz emigracyjnych w dalszej podróży od Gdyni do poszczególnych miejscowości Polski. W porcie powitała zawijający okręt reprezentacyjna orkiestra Marynarki Wojennej hymnami naro-

dowemi polskim i amerykańskim, oraz wieloma marszami, odegranymi z brawurą. A z pokładu «Kościszki» odezwały się szlachy, zablasyły lzy radości redaków, powracających po długich latach na Ojczyznę łono przez polski port Gdynię, na której pułkownikach i trzęsawiskach pod zaborem pruskim panowała się bieda, a dziś wre życie, wyrażające potęgę Rzeczypospolitej.

Kazimierz Pułwiński.

Potwory głębin morskich

Raja gładka uzbrojona jest w miecz, ukryty w ogonie. Jest on cały z kości, miewa od 10 do 15 cali długości, zazębiony jest na krawędziach, jak piła. Bestja, zetknawszy się z ofiarą, uderza ogonem, a wystający z niego miecz przebija ciało ofiary, wstrzykując do rany gwałtowną truciznę. Ofiara rai dostaje rychło gwałtownych konwulsji, muskuly jej kurczą się spazmatycznie, ciało się pręży, czarna krew bucha z rany — śmierć następuje w ciągu 6 minut.

Raje bywają różnej wielkości. Dochodzą do 2000 funtów wagi! Łowi się je bardzo trudno na wędkę i sieć. Wyciąganie tych potworów na brzeg czy jacht trwa nieraz godzinę, dwie i trzy, i wymaga dużej siły i wytrzymałości nerwów.

Małe raje rodzą się całkiem rozwinięte z ogonem w kształcie bicia, tylko jadowity miecz rozwija się u nich dopiero po urodzeniu.

Na morzu Karaibskim żyje ryba zwana kosterą trzyrozną. Ma ona na przodzie głowy półwójny guz na podobieństwo miniaturowych rogów. Żyje tu także ryba kolista najeżka, która, kiedy chce, może się nadać tak, że staje się dwa razy większa od normalnej piłki futbolowej, przy czym ostre kolce, które przy pływaniu leżą u niej płasko, powstają wtedy na niej i sterczą na

AUXILIADORA PREDIAL S. A.

PIERWSZA KASA POŻYCZKOWO - BUDOWLANA W BRAZYLJI

Bez procentów-bez kapitału

W CELU OSIĄGNIĘCIA WŁASNEGO OGNISKA DOMOWEGO

Budowa, kupno domu albo terenu i amortyzacja hipotek

Kontraktów zrobionych do dnia dzisiejszego jest na sumę Rs. 46.832.500.000
31 domów oddanych klientom do dnia 31-3-33 na sumę Rs. 2.100.000.000

Bez losowania

Agencja w Kurytybie - BUDYNEK WENDLERA
Rua 15 de Novembro N. 412. — Telefon 484

Livonius & Co.

Pierwsze zrealizowanie kontraktu w Stanie Paraná 5 czerwca 1933

NOWOCZEŚNIE TEMPLARJUSZE

476

Czyżby oni wiedzieli, że on jest niewinny? Jeżeli tak, to doktor nie bardzo był bezpieczny między nimi.

Przypomniał sobie, że przyrzekł ministrowi opisać najbliższe zebranie. Ale gdy opisz, a minister spyta się o dzieło, o którym on, doktor nie ma pojęcia?

Musiał więc zakraść się do zamku.

Niebawem będzie musiał się przesiadlić do stolicy, a nie chciał wyjeżdżać nim się nie upewni, że Marja wyjdzie za niego.

Wiedział, że ona unika spotkania z nim trostkliwie.

Przychodziła do Wisia często, ale nigdy nie udało mu się mówić z nią sama.

Już zbliżał się czas, że miał się przesiadlić na zawsze do stolicy. Marja zaś zostawała w N... mimo, że trudno jej było rozstać się z Wisią.

Nie wiedział, jak to zrobić, aby ją skłonić do oddania mu ręki, lecz przypadek przyszedł mu z pomocą.

Wisia w ostatnich dniach bardzo się męczyła pakując sama wszystkie rzeczy.

Mimo upomnień brata stała godzinami w sieni na przeciągu pilnując służbę przy pakowaniu.

Nadwężyło ją to bardzo i pewnego dnia — a było to w dzień zebrania — skarżyła się, że ją głowa boli.

Zapisał jej lekarstwo, ale ona na drugi dzień rano nie przyszła jak zwykle powiedzieć mu dzień dobry.

Otworzył drzwi pokoju — właśnie szła przez kurytarz służącą.

— Panienska jeszcze nie wstała — spytał.

— Panienska miała gorączkę i nie spała prawie przez całą noc — teraz dopiero trochę zdrzemnęła.

Doktor zmartwił się — wszakże Wisia była jedyną istotą na świecie, którą bezinteresownie kochał.

Czy ona zachorowała?

— Wisiu! — zawołał.

Nie było odpowiedzi, ale zdawało mu się, że z za portyery dzielącą sypialnię od pokoju słyszy jakieś mruczenie.

Zaczął nad słuchiwać i w istocie usłyszał słowa.

Przeraził się bardzo — Wisia mówiła w gorączce.

Trzeba jej było przyjść z lekarską pomocą.

Z trwogą wszedł na palcach za portyere.

Wstydził się wchodzić do sypialni siostry, ale teraz był tylko lekarzem.

W sypialni panował półmrok, bo firanki zasłaniały okna, mimoto jednak poznał siostrę.

Leżała nieruchomo na białej pościeli, blada twarz była zarumieniona, widocznie miała silną gorączkę. Jedno białe jak śnieg ramię zwisało, czasem się tylko nerwowo podnosiła.

— Właśnie chciałem do łóżka się zbliżyć, gdy stanął usłyszawszy słowa: — Maniu! — szepotała ona nieprzytomna — ja go kocham jak brata. Jan jest przecież i twoim bratem. Ty musisz zrezygnować i ja też, uspokój się, dziękuj Bogu, że cię ochronił od grzesznej zakazanej miłości.

Doktor stał jak rażony piorunem. Jan bratem Maryi? Czy to może tylko gorączka z niej mówi.

— Radca Horyński mi mówił — szepotała chora, — on przecież wie, bo

NOWOCZEŚNIE TEMPLARJUSZE

475

— Nie! nie! — zawołał z boleścią — serce moje odumarło, nie mogę kochać innej, choćby była sto razy piękniejsza, niż owe zwodnicze zjawisko, w której żyłach płynie krew cygańska!

Wtem ktoś zapukał do drzwi.

— Kto tam? — spytał Jan, idąc do drzwi.

— To ja, Otton — usłyszał z za drzwi.

Uradowany otworzył je czempredzej i uścił przyjacielu, którego nie widział od czasu, gdy ten wyjechał do stolicy.

— Pomyślałem sobie, że będziesz tu, chociaż przypuszczałem, że będziesz z twoimi nowymi towarzyszami jeszcze.

Jak się z tego domysleć można, był doktor Otton Harold i Eryk Stein «wolnymi czeladnikami».

— Odprowadziłem Lankiewiczę i chciałem wrócić — rzekł Jan — ale zdarzyło mi się coś dziwnego.

— Zaciekawiasz mnie.

— Znasz wszystkie moje tajemnice — odparł młody mechanik, siadając przy przyjacielu na krześle — opowiem ci więc i to.

I opowiedział przyjacielowi, co mu się zdarzyło, nie mówiąc jednak o tem, że tajemnicza niewiasta wyznała mu swoją miłość.

Doktor słuchał z zajęciem.

— Gdzie masz to pudełko?

— Oto jest.

Potrząsając głową przypatrywał się Harold cieniaku grotowi, który wyjął ostrożnie z pudełka.

— Czy pozwolisz mi to na chwilę? — spytał.

— Chętnie.

Poczekaj chwilę, wrócę zaraz — zawołał doktor otwierając drzwi. Za chwilę wrócił, a twarz jego była poważna i ponura.

— Wiesz ty, co to jest?

— Nie wiem!

— Zatruta strzała indyjska.

— Nie może być.

Uklękł końcem tym schwytaną mysz i zginęła natychmiast. Ta niezajoma uratowała ci życie.

Jan milczał.

A więc jakiś zbój zakradł się tu w naszych stronach — rzekł doktor — przypuszczam, ten sam, który tu sprowadził żonę ministra.

Jan milczał.

— Być może — rzekł wreszcie.

— Tak — ta baba chce się zemścić, że zamiast ciebie Eryk przyszedł do niej i nasyła ci zbójów — to podobne do niej i do lotrostw jej małżonka.

Jan milczał.

— Co mię najwięcej dziwi, to to, że ta puszka to jest etui lekarskie. Dziwne jest tylko, że ten służący ministrowej miał takie etui — może gdzieś znalazł.

Jan kiwnął głową.

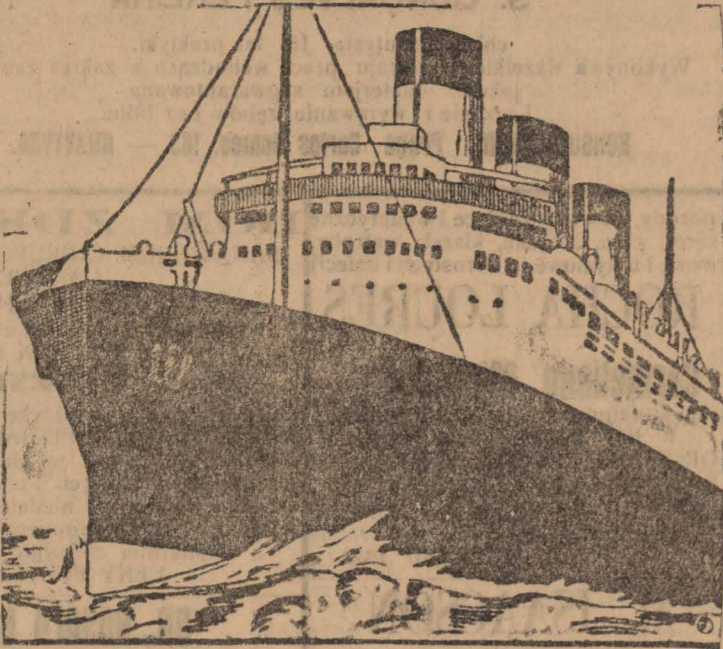
— Zaden mason tego nie zrobił — to był ktoś przebrany — rzekł doktor Harold.

Jan żywo potakiwał.

— Oczywiście musimy to mistrzowi powiedzieć — rzekł Harold jest

Polsko-francuskie linje okrętowe CHARGEURS REUNIS I SUD ATLANTIQUE

Wszyscy Polacy powinni jeździć tylko na szerszym okrętach, które są najlepsze pod każdym względem.

Informacji bezpłatnych w języku polskim i portugalskim udziela jedyny przedstawiciel na Paranie

THEOPHILO G. VIDAL

Praca Carlos Gomes 315 - 321 - CURITYBA -

Jest rzeczą powszechnie wiadomą że wygląd zewnętrzny człowieka odgrywa nie małą rolę w jego życiu. Nie dość być odpowiednio przygotowanym do codziennej walki o byt. Należy też umieć owe walory odpowiednio zaprezentować.

Ileż to razy tracimy to i owo tylko dlatego, że nasz wygląd zewnętrzny nie wzbudził zaufania u danej osoby. Jak cię widzą - tak cię piszą, mówi staropolskie przysłowie. Dobrze skrojony garnitur jest alfą i omegą stroju męskiego nadaje ton całej postaci.

Zakład krawiecki

Konfidera & Cia.

598 ul. Saldanha Marinho 598

posiada wszystkie dane by zadowolić najbardziej wybrednego i kapryśnego klienta. Garnitur tam skrojony będzie najlepszą reklamą firmy.

Mam zaszczyt zawiadomić Polską klientelę że otworzyłem przy Av. João Pessoa 2 róg Ebanero Pereira

sklep, połączony z barem, zaopatrzone w wszelkiego rodzaju konserwy, wędliny, różne gatunki masła, serów i t. p. artykuły spożywcze.

M. Korzec

Przy bufcie posiadam trunki wyrobu krajowego jak i zagranicznego, mogące zadowolić najbardziej wybrednego klienta.

Ceny bezkonkurencyjne, przy najwyższej jakości artykułów.

MÓWI SIĘ PO POLSKU.

CASA MAX

AVENIDA JOAO PESSOA, 10

Największy wybór artykułów kosmetycznych dla Pań i Panów.

Duży wybór pończoch i skarpetek we wszystkich gatunkach. Ceny bezkonkurencyjne

KOLONIŚCI!!!

W przejeździe do domu nie zapominajcie uskutecznić waszych zakupów w polskiej jatce

AUGUSTA SOWIŃSKIEGO gdzie znajdziecie zawsze świeże mięso i wędliny, badane przez urząd zdrowia, po cenach bezkonkurencyjnych. RUA BISPO D. JOSE 3231 (Belo)

FABRYKA CUKIERKÓW

Aurora

JOZEF A KULI

Wyrabia cukierki w najlepszych gatunkach i karmelki owijane w papier «balas» we wszystkich odmianach. Ul. Martin Affonso, N° 555 Kurytyba-Paraná-Brasil. Telefon Nr. 12 - 70.

Kto sobie życzy nabyć artykuł dobry, pierwszego gatunku i tania, niechaj się uda do

CASA UNIVERSAL

POGORZELSKI & SKOWRON THEREZINA

Agenci „Gazety Polskiej“.

„A BRANDINA“

Wielka Fabryka parowa cukierków, pastylek gumowych, pomadek, cukierków pierwszorządnych itd.

Cukierki malinowe, kokosowe, mętowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Upraszam się Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki „A BRANDINA“

Specjalność fabryki: Jaja Cukrowe! BRACIA SOBANIA Rua Nunes Machado, 300-304 Curytyba - Telefon, 1423 - Parana

PIERWSZORZĘDNY POLSKI SKŁAD ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH Stanisława Popiela

Rua Floriano Peixoto Nr. 2331 - CURITYBA

Artykuły spożywcze w najlepszym gatunku sprowadzane bez pośredników za gotówkę.

Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne. Kupuje wszelkie produkty kolonialne i płaci po najlepszych cenach.

Advertisement for Collyrio Amarello eye medicine by De Chaves, featuring an eye illustration.

Companhia de Terras Norte do Paraná NA REZERWIE POLSKIEJ

sprzedaje LOTY pierwszorządnej ziemi (Terra roxa apurada), wydającej nadzwyczajne plony, bez jakichkolwiek nawozów: 100 worków kukurydzy z alkra. 200 arab kawy z 1000 krzaków.

Niema mrówek „SAUVAS“.

Wysokość 600 metrów. Każden lot ma drogę automobilową i wodę. Klimat bardzo zdrowy. Kolej żelazna blisko.

Na REZERWIE POLSKIEJ cena, gotówka lub na czteroletnie spłaty, wynosi po 400\$000 za alker.

Ważne! Wokół REZERWY POLSKIEJ sprzedaje się już po 600\$000 za alker. A więc skorzystajcie z przywileju niskiej ceny na REZERWIE POLSKIEJ!

Tylko przez Agenta upoważnionego IGNACY SZAŃKOWSKI CAMBARA' - PARANA'

Uwaga! Dla kupujących, dojazd koleją z Ourinhos lub Cambará aż na miejsce tam i spowrotem za darmo, bez obowiązków kupna!

„Cruzeiro“ i (Surpresa)

jedynie mąki, które powinny być używane przez wszystkich, którzy dbają o swe zdrowie.

Młyn w Joinville (Caixa Postal, 110)

AGENCI W KURYTYBIE

LATTES & Cia.

Caixa Postal, 325 - Telefon 7-2-2 - Praca Zacharias, 5 - Curytyba

Aniliny i farby niemieckie

„BAYER“

Do farbowania zwłaszcza wyblakłych rzeczy, w paczkach, z osobnymi wskazówkami i w puszkach po 1 kg., we wszelkich kolorach—do ubrań, kapeluszy, skór, wytworów roślinnych i napojów.

Esencje i oleje do fabrykacji Limonad, Likierów, i Lekarstw.

Perfumy krajowe i zagraniczne w wielkim wyborze.

Mydła, szczoneczki, kremy do zębów, w najlepszych gatunkach.

Lá no Luhm

CURITYBA RUA RIACHUELO, 161

Największa fortuna na świecie

jaką wszyscy ojcowie bez wyjątku powinni przekazywać swym synom, zawiera się w trzech następujących artykułach:

Ar. 1: Umiejętność czytania, pisania i rachowania. Ar. 2: Ukochanie Prawdy całą duszą, a ojczyzny aż do śmierci. Ar. 3: Poznanie nadzwyczajnych zalet POMADY MINANCORA. Nigdy nie istniała równie skuteczna do leczenia ran (nawet u zwierząt), eczemy, liszajów, zakażeń, odmrożeń etc. Apteka Crnz w Avaré, Stan S. Paulo, wyleczyła ranę, której nawet zapomocą środka 914 nie można było wyleczyć. Mamy dowody setek podobnych wyleczeń. Doskonale podkład pod proszek ryżowy. Sterylizuje naskórek i wybiela go, chroni od plegów, pryszczów etc. § jedyny: Kiedy wszyscy ją poznają, stanie się ona lekarstwem o światowej sławie:

Sprzedawę we wszystkich lepszych aptekach w Brazylii. Drogerja Hess w Rio de Janeiro, rua 7 de Setembro 61, posiada wszystkie produkty markt „Minancora“.

Advertisement for BRONCHITINA „CHAVES“ cough medicine, claiming to be a true specific for coughs.

WIELKI SKLEP POLSKI

DOMAŃSKI & WABERSKI

PLAC TIRADENTES, Nr. 232 - Telefon 248

Ma zawsze na składzie makę pszenną, żytnią i kukurydzianą; cukier, ryż, sól śledzie, sliwki suszone, rodzynki i konserwy owocowe wszelkiego rodzaju.

Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.

Posiada trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach. Kupuje produkty rolne jako to: kukurydżę, fasolę, ziemniaki, masło, jaja, drzewo i t. p. SPRZEDAŻ NA KOLONJE HURTOWNA I DETALICZNA.

CENY PRZYSTĘPNE. Posiada filje w Araukarji.

Bank

Francusko - Włoski

DLA AMERYKI POŁUDNIOWEJ

KAPITAŁ ZREALIZOWANY Frs. 100.000.000.00

KAPITAŁ REZERWOWY Frs. 137.000.000.00

Centrala: PARYŻ

Oddziały w Ameryce Południowej: Buenos Ayres, Rosario de Santa Fé, Valparaiso, Curytyba, São Paulo, Santos, Rio de Janeiro, Porto Alegre, Rio Grande, Pernambuco, Araraquara, Barretos, Botucatu, Caxias, Espírito Santo de Pinhal, Jahú, Mococa, Ourinhos, Paranaguá, Ponta Grossa, Ribeirão Preto, São Carlos, São José do Rio Pardo, São Manoel.

Oddział w Kurytybie: ULICA 15 I I NOVEMBRO, róg ul. 1º de Março

Bank Francusko-Włoski posiada w Polsce następujących korespondentów:

Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa, i Bank Francusko-Polski, Warszawa.

którzy, dzięki wielkiej ilości filij własnych i agentów rozgałęzionych po całym kraju, umożliwiają przesyłki pieniężne do najdalej położonych miejscowości w Polsce, w złotych polskich i w innych walutach.

Oddział Banku Francusko-Włoskiego w Kurytybie posiada zawsze kurs złotego polskiego. Wystawia czek i przakazy pieniężne w złotych polskich, t. j. załatwia zlecenia swych polskich klientów na najdogodniejszych warunkach.

Casa de Saude SÃO FRANCISCO

DOM ZDROWIA - KLINIKA PRYWATNA

- CURITYBA, ULICA SÃO FRANCISCO, 25 -

DR. JORGE MEYER FILHO

Na sposób nowoczesny urządzona klinika. Wzorowa czystość i higiena.

Up rzejmaobstuga. - Ceny przystępne. Nowoczesny aparat Roentgena. - Diatermia. - Sztuczne ultra-fioletowe promienie słoneczne. - Zystoskopia i t. d.

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach, stosowanie sztucznego pneumothorax w cierpieniach płuc.

Godziny przyjęć: Od 10 do 11,30 i od 4 do 6 wiecz.

FABRYKA DE MOVEIS PARANISTA NAJWIĘKSZA I NAJSOLIDNIEJSZA POLSKA FABRYKA MEBLI W PARANIE

Jana Ulandowskiego

CURITIBA - Rua Augusto Stelfeld Nr. 837 - PARANA

Wykonuje starannie i sumiennie jakiegolwiek zamówienia mebli luksusowych i zwyczajnych po cenach bezkonkurencyjnych, gdyż gwarantuje za trwałość i wykonanie.

Poleca specjalność Fabryki: ołtarze, ambony, ławki kościelne i t. d. Każdy Rodak, chcący posiadać pięknie i trwałe meble, niechaj wpierv uda się do FABRYKI MEBLI PARANISTA, by naoznie przekonac się, że nie zostanie zawiedziony w swych zamówieniach.

Mój (Ciąg dalszy) danie postr... ocean i pob... częściowem... siagu samol... 4. Wysta... St. Luis dn... (Czas G.)... Ameryki Po... Natalu. dn... (3190 km.)... Rekort za... osiągnięty... nosił 2977... do zachodu... cze 4 godz... to osiągnąć... gdzie wyląd... Przelot bez... zatem 3555... w 20 30 god... lot od brzeg... Ameryki -... g. 16.15... Tem sam... konać przelo... tycki poraz... locie sporto... 5. Trudno... takiego prze... klasie, jest... względu na... posażony t... przyrzady, s... prymitywnie... przeto, poz... żadnych prz... nych, ani r... pomocy rad... to, dzięki s... czególnych... cych nad oc... obliczeń sły... trów, a w c... ści w wyko... się osiągnąć... obliczenia n... bezpieczn... ści samolotu... pasu paliw... pustego 446... kg.) jednocz... cznej szybko... Omawiają... tu i ogólny... bym przy s... rę słów o r... skiego... Przemysł... nie jest zup... ny. Kilka fa... silników pr... starcząca... towych. ko... skowych dla... również na... Słynne m... świecie sam... L. (Państwo... polskiej kon... samolotach... zultaty (poz... w Cleveland... 1932 kpt. C...owski, kpt... Bukareszcie... bonie... Polskie... posiada dob... pilotów dob... daje gwaran... zię potrzeby... przed wrogi... ziemi... Wymienia... ny samolot... W. D. pod... część o lotni... skiem... Poza Aer... politej Po... istnieje w P... prowincjona... DYP... Leka... Jan... posiadający... konuje wszel... zakres den... naj... Godziny prz... do 18. RT... BRIG... Kuryty...

Mój lot nad Atlantykiem

(Ciąg dalszy z 2-jej strony).

danie pośrednie: przelot przez ocean i pobicie rekordu tylko z częściowym wykorzystaniem zasięgu samolotu.

4. Wystartowałem zatem w St. Luis dn. 7 V. 33 o godz. 23 (Czas G.) osagając wybrzeże Ameryki Południowej w okolicy Natalu. dn. 8. V. 33 o g. 16, 15 (3190 km.)

Rekord zasadniczo został już osiągnięty (dotychczasowy wynosił 2977 klm) ponieważ jednak do zachodu słońca miałem jeszcze 4 godz. czasu, pozwoliło mi to osiągnąć lotnisko w Maceio, gdzie wylądowałem o godz. 16 30. Przelot bez lądowania wyniósł zatem 3555 klm (w linii prostej) w 20 30 godz. w czem na prze lot od brzegu Afryki do brzegu Ameryki — 3005 klm zużyłem g. 16,15.

Tem samem udało mi się dokonać przelotu przez ocean Atlantycki poraz pierwszy na samolocie sportowym w klasie.

5. Trudność jaka wynika z takiego przelotu, na samolocie w klasie, jest ta, że samolot, ze względu na wagę, mógł być wyposażony tylko w najbliższe przyrządy, a tem samem w najprymitywniejsze. Nie posiadał przeto, poza busolą sportową, żadnych przyrządów nawigacyjnych, ani radja (dla lotu przy pomocy radiogoniometrii). Mimo to, dzięki ścisłej kalkulacji pozycji czególnych trzech szeregów panujących nad oceanem, dokładnych obliczeń siły i kierunków wiatrów, a w czasie lotu cierpliwości w wykonaniu, — udało mi się osiągnąć te wyniki, jakie z obliczenia mi wypadaly. Dużem bezpieczeństwem były właściwości samolotu, duża rezerwa zapasu paliwa, (waga samolotu pustego 446 kg, obciążonego 1100 kg.) jednocześnie przy dość znacznej szybkości jego przeciętnej.

Omalwając charakter mego lotu i ogólny jego przebieg, chciałbym przy sposobności podać parę słów o rozwoju lotnictwa polskiego.

Przemysł lotniczy polski obecnie jest zupełnie samowystarczalny. Kilka fabryk płatowców oraz silników produkule nietylko wystarczającą ilość samolotów sportowych, komunikacyjnych i wojskowych dla potrzeb kraju, ale również i na eksport.

Słynne np. są już na całym świecie samoloty myśliwskie P. Z. L. (Państwowe Zakłady Lotnicze) polskiej konstrukcji i wyrobu. Na samolotach tego typu piękne rezultaty (poza Europą) osiągnęli w Cleevland w roku 1931 i 1932 kpt. Orliński i płk. Kosowski, kpt. Bajan w Zurichu i Bukareszcie, kpt. Kusian w Lizbonie.

Polskie lotnictwo wojskowe posiada dobre własne samoloty, pilotów dobrze wyszkolonych, co daje gwarancje, że Polska w razie potrzeby potrafi obronić się przed wrogimi zakusami na Jej ziemi.

Wymieniając pokrótce wyczyny samolotów sportowych R. W. D. podalem tylko drobna część o lotnictwie sportowym polskiem.

Poza Aeroklubem Rzeczypospolitej Polskiej (centralnym) istnieje w Polsce 10 aeroklubów prowincjonalnych, uprawiających

sport lotniczy. Od szeregu lat Polska organizuje zawody lotnicze w kraju (krajowe i międzynarodowe) oraz zawsze bierze udział w większych imprezach lotniczych międzynarodowych. Poza samolotami R. W. D. lotnictwo sportowe polskie posiada szereg innych, wiele dobrych typów samolotów. W roku 1932 piloci sportowi aeroklubów wykonali 17450 lotów w 6230 godzinach.

Bardzo szybko również rozwija się w Polsce szybownicwo stawiając Polskę w tym dziale, na drugim miejscu (poza Niemcami) w Europie.

Obecnie doszliśmy już do planowego szkolenia, tak że do szkół pilotów wojskowych przyjmuje się tylko pilotów sportowych z aeroklubów, na szkolenie motorowe do aeroklubów, przyjmuje się tylko pilotów szybowcowych (zmniejsza to znacznie koszty szkolenia).

Polskie lotnictwo komunikacyjne znane jest w Europie ze swej regularności do 97%, bez pieczeństwa i wygody. Poza liniami krajowymi, Polska posiada linie pasażerskie do Pragi, Wiednia, W. M. Gdańska, oraz długą linię łączącą morze Bałtyckie od Tallina z morzem Śródziemnem do Salonik (Grecja) przez Rumunię i Bułgarię. W ciągu 10 lat funkcjonowania polskich linii nie było ani jednego wypadku nawet zranienia pasażera, a tu ryści odbywający podróże po Europie samolotami pasażerskimi, pytają się zawsze czy w danym kraju niema czasem polskiej linii lotniczej.

Podalem Państwu tylko krótki opis, w jakim stanie obecnie znajduje się lotnictwo polskie. Jest to naturalnie znikomą część tego co dało się o naszym lotnictwie powiedzieć, chcieć wyczerpać całkowicie temat trzeba by na to parę godzin czasu i specjalnych zdolności oratorskich.

Przy tej sposobności chciałbym Państwo zapewnić, że tak jak lotnictwo polskie, tak i cała armja nasza stoi na najwyższym poziomie. Nie jest to samochwała bośmy już w czasie ostatniej wojny zdali świetnie egzamin, ale również i pracą pokojową zdobyliśmy sobie dla naszej armji uznanie wszystkich państw.

Ale to nie wszystko, zasługa armji polskiej to nietylko wyszkolenie żołnierza zdolnego obronić własny kraj, daleko większą zasługą pracy pokojowej jest to, że armja polska wychowuje obywatela.

To że obecnie posiadamy państwo pierwszorzędnie zorganizowane, przemysł nietylko samowystarczalny, ale przygotowany na eksport, że Polska tak szybko dźwignęła się z gruzów wszechświatowej zawieruchy wojennej, że zdobywamy sobie uznanie całego świata, jako naród skonsoleidowany, zrównoważony, pracowity i odpowiedzialny, możemy zawdzięczać w kolosalnej części naszej armji.

Przez to, że żołnierz przechodzący przez obowiązkową służbę wojskową otrzymuje należyte przygotowanie obywatelskie, zmierzające do sżacunku dla własnego Państwa i Jego Władz, do jednoci żołnierskiej wyższej ponad słabości partyjne osiągnięliśmy właśnie tak piękne rezultaty.

Wielu z Was wyjechało z Polski przed paru laty, wielu jeszcze przed odzyskaniem niepodległosci, a zatem nie widzieliśmy tych wspaniałych rezultatów 15 letniej pracy.

Znam dokładnie całą Europę, bo w każdym roku parę razy je stem zagranicą, znam całą Afrykę, a teraz poznaję Amerykę i ile razy wylecę z kraju to serce rośnie mi, gdy porównam to cośmy

zdziałali w tak krótkim czasie i to będąc najwięcej zniszczeni przez wojnę materialnie i moralnie. Uderzało mnie niejednokrotnie, że jednak cudzoziemcy mają na ogół bardzo niedokładne wiadomości o Polsce. Nasza propaganda zagraniczna ma jeszcze wiele do zrobienia, bo obecnie cudzoziemcy dowiadują się o Polsce najczęściej z prasy opozycyjnej, która przekrawia swój negatywny stosunek do współczesności polskiej i maluje wszystko na czarno.

Wychodźstwo polskie ma tu również wiele do zrobienia przez wyrabianie o Polsce odpowiedniej opinii zagranicą.

Wiele narodów jedn-k posiada dających swoją państwowość jeszcze przed wojną, zardrości nam naszej organizacji i pracy.

Jeszcze raz jednak podkreślam, że rezultaty jakie osiągnęliśmy, zawdzięczamy tylko dzięki jednoci, do której w tak wielkim stopniu przyczyniła się i przyczynia nasza armja.

Jeżeli mówię o tem Państwie, to dlatego, ażeby podaćcie na duchu nasze wychodźstwo że mo że wierzyć w siłę swej macierzy, a zarazem dać dowód jaką drogą dochodzi się do celu.

Będąc jeszcze w kraju słyszałem wiele, że niestety na naszym wychodźstwie niema zgody, że przeróżne spory biorą często górą nad dobrem ogólnem.

Może ja się mylę, co daj Boże, chciałbym jednak, ażeby mówiąc Państwu dobrze o Polsce, mogli również, po powrocie do kraju, tak samo dobrze mówić o naszym wychodźstwie.

Proszę Państwa i ja przecież nietylko jestem żołnierzem, lecz jestem też obywatelem, i ja również miałem w życiu chwile rozterki. Były momenty, w których myślałem, że dostanę obłądu, a jednak zwalczyłem się.

Zwalczałem nieraz w sobie miłość i sentyment przed obowiązkiem. Żołnierzowi politykować nie wolno.

Jak przez całe życie, tak i w tym wypadku przyszła mi z pomocą cnota żołnierska. Cnota piękna w swej prostocie znana każdemu dziecku z naszej literatury historycznej.

Jeżeli w Polsce jest teraz dobrze, to tylko dzięki temu, że coraz więcej obywateli rozumie wielką ideę jednoci, wpaianą przez naszego Wodza Marszałka a coraz więcej obywateli czuje się żołnierzami wobec swojej Ojczyzny.

Tam w Polsce chciałbyśmy aby rzesze milionowe Polaków rozsianych na obczyźnie, którzy tak pięknie umieją myśleć po polsku, w których sentyment do starego kraju nie wygasi, a przeciwnie przechodzi z pokolenia na pokolenie wspaniale się rozwijając — aby te rzesze stanowią zwartą potężnie gromadę, światomą swęj siły i wartości dla Państwa Polskiego, jak również dla Państwa, które im gościny użycza. Wierzę, że tak się stanie, w erzę, że interes Państwa, który jest interesem nas wszystkich — przeważą i wypłeni małostkowość, prywatę, a nawet jak przyjdzie potrzeba, dobro własne. Wierzę, że tak będzie, bo tak być musi — i z tą wiarą w Was, w Wasze uczucia dla Ojczyzny, będę opuśczał gościnny kraj Brazylii.

Na końcu chciałbym podziękować wychodźstwu polskiemu w Brazylii, władzom i społeczeństwu brazylijskiemu za serdeczne przyjęcie, jakie mi zgotowano w Kurytybie, słowa są zbyt banalne, aby niemi wypowiedzieć uczucia, — mogę tylko zapewnić, że pobyt w Kurytybie będzie zawsze należał do moich najprzyjemniejszych wspomnień.

POTRZEBUJE SIĘ 300 OSÓB, które czują zimno i które potrzebują zaopatrzyć się w płaszcze męskie, jakie sprzedajemy po cenie od 60 do 120\$000, w „A NACIONAL“
Rua 15 de Novembro, 151, naprz. Poczty.

DR. DANTE ROMANÓ
Z praktyką w szpitalach berlińskich
Eks-internista Szpitala Ewangelickiego i Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro.
Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny.
Leczy syfilis, choroby dróg moczowych, i kobiece. Promienie ultrafioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgia pochwy rozrodczej, jajników, przewodów, pęcherza, nerek, żołądka, płuc, gruczołów, wątroby i t. d.
KONSULTORJUM: Praça Tiradentes n. 554 (na górze apteki Minerva).
REZYDENCJA: Praça Senador Corréa, 4.

Chapelaria Instantanea
Józefa Dąbrowskiego
Rua São Francisco, 230
Farbuje, czyści i przerabia się kapelusze. również prasuje i czyści się kapelusze w 15 minutach, jakoteż zmienia się podszewkę.
Wykonanie solidne. — Ceny niskie

Magnezja płynna MURRAY
niezawodna na choroby żołądka

UZYWANY oficjalnie w wojsku ELIXIR „914“
Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważyć można:
1.)—Krew czysta, wolna od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2.)—Zniknięcie pryszczów, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczących etc.
3.)—Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy.
4.)—Zniknięcie objawów syfilistycznych i wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.
5.)—Żołądek i kiszki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914“ nie atakuje żołądka i nie zawiera joduretu.
Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i chorób syfilistycznych.

Café Gury
PALENIE I MIELENIE KAWY.
Fortunato Leite Dias de Paiva
Telefon N° 1179. — Adres dla telegramów: «TYBA»
Rua Comendador Araújo Nr. 107.
Curityba Paraná

MOVEIS PACIORNIK
Rua 15 de Novembro 517

Klinika i Chirurgia Dentystyczna
M. GOSŁAWSKIEGO
w Marechal Mallet
z długoletnią praktyką w Kurytybie, S. Paulo i Porto Alegre. Leczenie i wyjmowanie zębów bez bólu.
Szczęki w kauczuku i w złocie. Ceny umiarkowane — wykonanie gwarantowane.
Uwaga: Wyjeżdża 2 razy w tygodniu do Rio Azul i Rio Claro. 45-4-16

CASA DE BICICLETAS
DE **ALBINO SŁÓRSKI**
Rowery nowe oraz ich części składowe i uzupełniające — wypożyczalnia rowerów — warsztat mechaniczny. Wykonuje się reperacje i maluje na różne kolory. **CENY BARDZO NISKIE.**
Rua Desembargador Westphalen (dawna Ratcliff) Rezydencja—Rua Assunguy 67 **CURITIBA — PARANA**
Rowery Opel ostatnio nadeszłe z Europy, po cenach bardzo niskich.

Tanio
Sprzedają się, za 650\$000 dwa konie i dobry wóz oraz uprzęż w zupełnie dobrym stanie.
Wyjaśnięć udziela się w domu, przy ul. Dez. Westphalen nr. 35, lub na kolonii Lamenha Grande w domu p. Józefa Słórskiego, gdzie można oglądać konie i przedmioty wystawione na sprzedaż.
Ulica Dez. Westphalen, 35.

BAI S A M
Sto Helena
BÓL PIERSI
REUMATYZM
BÓL ZĘBÓW
NEURALGJA
ZACIECIA, SHALECZENIA
BÓL USZU
NŁOCIE
ŚWIEŻE RANY

JACEK DROMLEWICZ
Lekarz-Dentysta
Zęby sztuczne z podniebieniem i bez w złocie i kauczuku. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Roboty pierwszorzędna. Ceny przystępne. **Rua Conselheiro Baradas 518, naprzeciw Kwartelu Generalnego-Kurytyba**

Dr. Antonio Amarante
dyplomowany przez fakultet medyczny w Rio de Janeiro w r. 1917. Ogólna chirurgia — choroby oczu, uszu, nosa i gardła.
Konsultorjum: Apteka Sommer ul. Riachuelo, 138. Telefon — 3-5-1 od 9—11 i od 14—16
Wezwania do domów tel. 1-1-9-7.

Companhia Colonizadora e Mercantil Paranaense S. A.
(Paranańska Spółka Kolonizacyjno-Handlowa T. A.)
Rua Angelo Sampaio, 41
CURITYBA — PARANA — BRASIL
Caixa Postal, 222
Telegrammas „Colonisadora“

NOWA WOLA
za gotówkę lub na dogodnie raty bez procentów. Czy chcesz zabezpieczyć siebie i swej rodzinie dobrobyt? Czy chcesz posiadać ziemię, której tytuł własności jest gwarantowany? Czy chcesz mieć dobre i obfite plony i łatwą sprzedaż swych produktów na miejscu?
Jeż do
NOWEJ WOLI
Stacja kolejowa Artur Bernardes Linja Parapanema stan Paraná. Wszelkich informacji i objaśnięć udziela biuro Paranańskiej Spółki Kolonizacyjno-handlowej Curitiba Rua Angelo Sampaio nr. 41 antigo Caixa postal 222, Cooperativa Polono-Brasileira Curitiba Avenida João Pessoa nr. 71 2 andar i administracja Nowej Woli Stefan Wolski Stacja Artur Bernardes Linja Parapanema Paraná.
Przejazd ze stacji Artur Bernardes do kolonii Nowa Wola w każdy piątek, jako też utrzymanie dla zwiedzających kolonję na miejscu bezpłatnie.
Najdogodniejsza komunikacja jest następująca: Wyjechać z Ponta Grossa w południe w środę, przenoctować w Jaguariawie, skąd wyjeżdża się w czwartek rano do stacji Artur Bernardes. Bilety kolejowe należy kupować wprost do stacji Artur Bernardes.

DYPLOMOWANY Lekarz-Dentysta Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelką pracę wchodzącą w zakres dentystyki, starannie i po najniższych cenach.
Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18. **RUA AQUIDABAN róg BRIGADEIRO FRANCO**
Kurytyba Paraná

CENY OGŁOSZENI:
 Za jeden centymetr na stronach 8 i 9 1\$000
 Na 5, 6, 7, stronie za centymetr jednołamowy 2\$000
 Na drugiej stronie 3\$000
 Na 10 stronie 4\$000
 Na pierwszej stronie 5\$000
 Cała 3-cia i 10-ta strona za jeden raz 300\$000
Należności za ogłoszenia opłaca się z góry.

GAZETA POLSKA W BRAZYLJI

CENY OGŁOSZENI.
 Drobne ogłoszenia 100 rejsów za wyraz. Matrymonjalne 200 rejsów za każdy wyraz. Dla poszukujących pracy—bezpłatnie. Zniżka dla ogłaszających więcej niż jeden raz: od 2—5 razy 10 proc.; od 6—15 razy 15 proc.; od 16—25 razy 20 proc.; od 26—40 razy 25 proc.; od 41—52 razy 30 procent. Ogłoszenia Towarzystw polskich i nekrologi 50 procent niższe za każdy raz.
Należności za ogłoszenia opłaca się z góry

TELEGRAMY

WARSZAWA. — Po podpisaniu Paktu Czterech cała prasa polska komentuje ten fakt jako próbę osłabienia traktatu wersalskiego, oraz próbę stworzenia dyktatury „Świętego przymierza“ mocarstw, nad mniejszymi państwami Europy.
 Stanowisko Polski winno być baczne, i rząd winien śledzić każde posunięcie w ratyfikacji Paktu.

RIO GRANDE (Brazylja) — Okręt „Amarante“, przepływając koło wejścia do portu między dwoma sygnalami uderzył dnem w zatopioną w tym miejscu barkę „Venus“. Barka ta była zatopiona podczas rewolucji w roku 1930 w celu zamknięcia portu przed okrętami wojennymi.

W wyniku zderzenia okręt „Amarante“ załadowany gazoliną i naftą w ilości 2.400 ton zanurzył się aż po burty osiadając na dnie.
 Statki ratownicze przybyłe natychmiast uratowały całą załogę, oraz przystąpiły do ratowania ładunku i wydobywania okrętu.

LONDYN. — Słynni z wielokrotnych raidów lotniczych małżonkowie Molli-son (Anglicy) startując do lotu do Australji ulegli wypadkowi. Oto podczas startu samolot po potoczeniu się około 100 metrów stracił koło, kapotując. Lotnicy wyszli bez szwanku, maszyna uległa pewnym uszkodzeniom.

GENEWA. — Międzynarodowa Konferencja Pracy, w Lidze Narodów rozpoczęła swe obrady, pod przewodnictwem delegata Indji. Po raz pierwszy między delegatami zauważono obserwatorów Stanów Zjednoczonych Am. Północnej.

TOKIO — (Japonja) Na lotnisku w Hamamatsu, z nieznanymi powodów, nastąpił wybuch magazynów prochowych i amunicyjnych. Lotnisko zostało częściowo zniszczone, są duże straty w ludziach. Oficjalny komunikat podaje straty w ilości dwu zabitych i 16 ciężko rannych.

PEKIN (Chiny) — Jak donosi prasa chińska oddziały partyzanckie gen. Lin-Kued-Tang, które walczyły z japońskimi siłami zbrojnymi pod Jechol, skierowały się na północ przeciwko chińskiemu gen. Feng-Yu-Siang. Dowódca tych oddziałów zamierza usadzić się na liniach kolejowych wiodących na front w celu kontroli transportów wojska rządowego.

LA PAZ (Boliwia) — Mimo prac delegacji pokojowej w Genewie, samoloty boliwijskie bombardowały miasto Porto Casado, wyrządzając duże szkody. Z tego powodu rząd argentyński skierował notę do Min. Spraw Zagranicznych Boliwji, domagając się zadośćuczynienia i odszkodowania dla wielu obywateli argentyńskich zamieszkujących w zbombardowanym mieście.

FALA UPALÓW W NOWYM YORKU
 Donoszą z Nowego Yorku, że na południowym zachodzie przechodzi szerokim pasem fala upalów. Temperatura w niektórych miejscowościach dochodzi do 40-50 stopni w cieniu. Specjalnie daty się odczuć upały w Filadelfji, gdzie liczba osób zmarłych na udar słoneczny dochodzi do 100. Wiele szkół zostało zamkniętych.
 W Stanie Illinois, liczba śmiertelnych porażek słonecznych dochodzi do 50. Przeszło 300 tys. dzieci w wieku szkolnym zostało zwolnionych od brania udziału w lekcjach. Ludność miejscowości nad brzegiem Atlantyku znajduje wytchnienie wieczorem w chłodnych falach oceanu.

WYDALENIE STUDENTÓW NIEMIECKICH.

WIEN (Austria) — Trybunał w Innsbrucku zarządził wydalenie z granic państwa wszystkich studentów narodowości niemieckiej oraz przybyszów z Niemiec, którzy brali udział w ostatnich zajęciach i zaburzeniach hitlerowców. Zarządzenie to jest już wykonywane z całą surowością prawa.

NIEMIECKI OFICER W CHINACH.
PEKIN — Przybył tu niemiecki generał von Seeck, który jak donoszą ze źródeł półoficjalnych, ma zająć się ekwipunkiem wojsk chińskich do walki z Japonją.
 Jednocześnie ma przeprowadzić rokowania o zaopatrzenie armji chińskiej przez niemieckie fabryki broni.

Lot naokoło świata

Donoszą z Moskwy, że pilot James Mattern który wystartował z Nowego Yorku do lotu naokoło świata i po szczęśliwym przelecieńcu Atlantyku, przeleciał już ponad Europą, znajdując się obecnie w końcowej fazie swego lotu. W dniu 9 b. m. wystartował z lotniska w Bielejce na Syberji kierując się do Krasnojarska, gdzie wylądował dla uzupełnienia zapasów benzyny i tegoż dnia odleciał do Czyty.

Okręt w płomieniach

NOWY JORK. — Okręt „Aritz“ pojemności 5.514 ton, płynący z ładunkiem bawełny, drzewa i oleju z Bostonu do Hamburga od 24 godzin płonie na pełnym morzu w odległości 500 mil morskich od Bostonu. Po otrzymaniu tej wiadomości wyruszyła na pomoc kanonierka marynarki Stanów Zjednoczonych. Ostatnie wiadomości twierdzą, że udało się opanować ogień i okręt wraca do Bostonu, przerywając swą podróż.

KRONIKA

„Dar Poranka“
 Z okazji Nadzwyczajnego Sejmiku C. Z. P. Związek Amatorów Sceny wystawia nową sztukę pt. „Dar Poranka“, komedję w trzech aktach z francuskiego.

Wystawienie tej lekkiej komedji, pełnej błyskotliwej finezji, kapitalnych sytuacji i zdrowego humoru, będzie przełomem dla dotychczasowej działalności ZAS'u na polu krzewienia kultury teatralnej. ZAS da publiczności tutejszej komedję odbiegłą od szablonów, według których dotychczas pracowano.

„Dar Poranka“, jest komedja, która na scenach stolicy Warszawy potrafiła osiągnąć powyżej 100 przedstawień, co dowodzi jej niepowtarzalnej wartości. „Dar Poranka“ ujrzymy na scenie ZAS'u już w dniu 17 b. m. w Sobotę.

Dr. Józef Czaki

Znany zaszczytnie lekarz ginekolog, który podczas swego pobytu w Paranie zyskał sobie zaufanie potrzebujących opieki lekarskiej, na prośby chorych zgodził się udzielać porad w Kurytybie w Aptece „Popular“ przy placu Zacharias, w środy od 1 do 3i czwartki od 9 do 11. — Wyrażamy radość z powodu tego postanowienia, cennego polskiego lekarza, i polecamy jego usługi potrzebującym opieki i rad lekarskich.

Nasza Praca

Ukazał się pierwszy Numer nowego Wydawnictwa „Nasza Praca“ organu wspólnego kilku stowarzyszeń polskich w Paranie, a to: Związku Studentów „Sarmacja“ Zrzeszenia Nauczycieli Szkół Polskich i Związku zawodowego Rolników polskich. Pierwszy Numer został wydany bardzo starannie, o treści b. interesującej. Nowemu dwutygodnikowi, narazie, życzymy powodzenia w trudnej pracy i pomyślnego rozwoju.

Kupuje każda ilość KASZY
Casa New York
 Praca Generoso Marques, 52

PRAIWE DARMO!!!

Gotowe ubrania od 45\$000
 Ubrania na miarę.

Zakład krawiecki i skład ubrań gotowych
 Praca Dr. Generoso Marques, 38
 FILJA: Ulica Riachuelo, 234

MŁYNAZ na miłny walcowe lub na kamienne posiada prace. Pilny i dobry pracownik. Pracodawcy proszeni są p zwracanie się do Admin. „Gazety Polskiej.“ (27-28)

Dobra okazja.
 Teren 12x47 m, z nowym domem 6x8 m. jest na sprzedaż za 5:200\$. Jest studnia z dobrą wodą, drzewa owocowe, winnica. 10 minut za cementarzem. (27-28)

Pharmacia Popular

J. C. Mazur
 Praca Zacharias, 100
 Róg ulicy Aquidabam
Dr. Santos Lima
 Porady lekarskie bezinteresownie od godz. 3-iej do 4-iej.
 Klinika ogólna od godz. 10 do 11.

Jak przyspieszyć o trzy lata kurs studiów gimnazjalnych w gimnazjum

NOVO ATENEU
 RUU AQUIDABAN N. 278

Przyjmujemy na wolny kurs, który uprawnia do zapisów na Uniwersytet, po upływie trzech lat.

KLASY DZienne i WIECZOROWE
 Informacje w Sekretariacie między godz 8—12 rano.

„Sparton“

Radio odbiorczy aparat, który jest w stanie zachwycić każdego, znawcę z powodu swej wyraźnej reprodukcji

AGENCI:
Casa Nickel
 Rua B. do Rio Branco 122
 TELEFON 695

CAFÉ ALHAMBRA

Rua 15 de Novembro, 381

est miejscem najbardziej uczęszczanem przez członków Kolonji Polskiej w Kurytybie.

PILNIKI „Balfour“

Wszelkiego rodzaju narzędzia żelazne

„BALFOUR“

są artykułami pierwszej jakości, których trwałość jest zupełnie zagwarantowana
 Fabrykowane przez firmę:

ARTHUR BALFOUR & CIA.

SHEFIELD — ANGLJA
 Sprzedaż we wszystkich pierwszorzędnych składach artykułów żelaznych.

Lustra, szlifowane szkła do mebli i okien

Najtaniej kupić można tylko w

Vidraçaria „Vitruvius“

Reinaldo v. Osten

— 254 Rua Marechal Deodoro 254 —
 telefon 1-3-3-5 — Kurytyba

Mody—Konfekcja damska

Specjalność: jedwabie wełny, perfumierja i artykuły galanteryjne
PRACOWNIA BIELIZNY

Przyjmujemy zamówienia na wykonywanie rysunków i malowideł na płótnie i jedwabiu
 Powiększamy jakikolwiek bądź deseń

A ELEGANTE

EMILIO MEISTER
 Rua 15 de Novembro 51
 Telefon 743 — Adres telegr. „Elegante“.

KASZEL, BÓL PIERSI używaj Xarope Sto. Antonio Nieoczekiwane rezultaty

Z Żałobnej karty

Dnia 11 b. m. w niedzielę zmarł w Thomas Coelho, opatrzony Św. Sakramentami Jan Kleina, przeżywszy 79 lat, jeden z najstarszych osadników polskich na ziemi parańskiej. Pogrzeb, przy licznych udziałach krewnych i znajomych odbył się w dniu 13 czerwca w Thomas Coelho. Zmarły był długoletnim pracownikiem na niwie społecznej był kościelnym przez lat 27, i przez czas pracowitego żywota wychował dwu dzielnych synów i dwie córki.
 Strudzonemu, niech ziemia, na której życie strawił, da zasłużony odpoczynek. Cześć jego pamięci.

Msze żałobne na spokój duszy s.p. Jana Kleina odbędzie się w kościele św. Stanisława oraz w kościele w T. Coelho w dniu 19 b. m. o godz. 8 rano, które krewnych i znajomych zaprasza Syn.

Zapraszamy wszystkich znajomych i przyjaciół s.p.

Jana K. Kygierowicza
 na mszę która odbędzie się w kościele parańskim, w dniu 24 b. m. o godz. 7-iej zrana.
 Ponta Grossa 11-6-933

CUKIERINA POLSKA „GLORIA“ Braci Oldakowskich

Avenida João Pessoa, 79 — Kurytyba
 Doborowe ciasteczka, przekąski, kawa, czekolada, mleko, herbata, przeróżne napoje krajowe i zagraniczne i t. d.

W każdy wieczór KONCERT ! ! !

TINTURARIA TINGUY
LIPE ZOKNERA
 r. Barão do Rio Branco 625 - Kurytyba - tel. 843
 pierze i farbuje chemicznie, pobierając za ubranie tylko 4\$000

PENJONAT POLSKI

F. Stępniewskiej.
 gdzie można tanio, dobrze i wygodnie zamieszkać.
 Rua Aquidaban, 275 — Kurytyba

FABRYKA OBUWIA

A T A B
MIGUEL S. ATAB
 Travessa Oliveira Bello, Nr. 17
 Kurytyba — Paraná

Posiada zawsze na składzie ogromny wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach bezkonkurencyjnych. Przyjdźcie i przekonajcie się!

Odnawianie ubrań, farbowanie na do wolne kolory.

PRALNIA I FARBARNIA CHEMICZNA

Tinturaria Romania
 Rua Cruz Machado 36

Zawsze na składzie wybór ubiorów nowych i używanych po najniższych cenach

Hotel Martins

Marcina Jarugi
 ULICA RIACHUELO 114
 vis a vis Pałacu Muncyjalnego, róg Placu Dr. Generoso Marques
CURITYBA PARANA
 Telefon 989 — Caixa postal 463
 Adres telegraficzny: „HOTELMAR“.
 Urządzenie pierwszorzędnego w modnym żelazo-betonowym pałacyku
 Kuchnia pierwszorzędna. Ceny przystępne. Salon na próby i wzory.

Cia. Territorial „CAJURU“

LOTY NA SPŁATY OD 12\$000 NA NAJPIĘKNIJSZYM PRZEDMIĘCIU KURYTYBY, 2.880 METRÓW OD STACJI KOLEJOWEJ.

416 RUA 15 DE NOVEMBRO 416

IMPREZA KINEMATOGRAFICZNA — A. MATTOS AZEREDO

We czwartek dn. 15-go czerwca

Palacio i Avenida

Największy humorysta amerykański WILL ROGERS w filmie

Embaixador - Bil

W niedzielę:
 Avenida i Palacio
 Godz. 8 Godz. 7

Emil Janings w filmie

O Favorito dos Deuses

W niedzielę w Palacio i Avenida

najwspanialsze Malinée

jakiekolwiek były wyświetlane po wsze czasy. Najślawniejsi komicy ekranu. Najwięcej pociągająca atrakcja nienzielnych godzin popołudniowych.

Przyjazd

Prezesa Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy - marsz. Władysława Raczkiewicza do do Ameryki Połudn.

Prezes Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy, Marszałek Władysław Raczkiewicz, udaje się na początku czerwca r. b. w podróż do Brazylji, gdzie — dokonana wizytacji środowisk polskich w południowej Brazylji i Argentynie. Panu Marszałkowi towarzyszyć będzie p. Bohdan Lepecki.

Prezes Rady wyjeżdża do Ameryki dnia 11 czerwca z Bordeaux, na statku francuskim „Massilia“ i przybędzie do Rio de Janeiro dnia 25 czerwca r. b.

Z Rio de Janeiro uda się Pan Prezes do stanów: Parana i Rio Grande do Sul, gdzie zapozna się z twórczą pracą pionierów polskich pod zwornikami, poczem — przez Urugwaj i Buenos Aires — dotrze do kolonji polskich w argentyńskim terytorjum Misiones.

Światowa Konferencja Ekonomiczna

Da. 12, w poniedziałek rozpoczęła się Światowa Konferencja Ekonomiczna, w której bierze udział 2000 przedstawicieli 66 państw cywilizowanych. Chodzi o przywrócenie ekonomicznej równowagi światu, o rozwiązanie kwestji spłat długów wojennych, o stabilizację pieniędzy i o zwalczanie kryzysu. Od wyników tej konferencji zależy spokój polityczny, zachwiany poważnie przez nieszczerść niektórych państw i przez barjery cłowe. Niepowodzenie może fatalnie odbić się na ludzkości, powiększając kryzys i doprowadzając nawet do takiej katastrofy, jaką była wojna w latach 1914 1918

Apteka Tiradentes

APTEKARZ | KUNO KLEEMANN

CURITYBA ■ ■ ■ Praca Tiradentes Nr. 398 ■ ■ ■ TELEFON 1084

Wyłączny reprezentant handlowy na Kurytybę: JERZY Z. KACHEL

Jedyną Aptekę Polską w Kurytybie!

Największy skład artykułów aptecznych i drogeryjnych po najniższych cenach.

Porady lekarskie dla biednych od godziny 10 - 12 za darmo

Kierownik Graficzny: KAZIMIERZ OLDAKOWSKI